

Indstilling til 2. behandling af budget 2024-2027

Alle byrådets partier har indgået budgetforlig. Budgetforliget indeholder 55 ændringsforslag til budgettet fra 1. behandlingen.

Med budgetforliget og pris- og lønfremskrivning af budgetforliget i overslagsårene, bliver balancen i budgettet:

I 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Balance i budgetforliget	-27.343	-13.845	-15.538	9.532
Pris- og lønfremskrivning af budgetforliget		-2.122	-3.998	-7.441
Balance til 2. behandlingen	-27.343	-15.967	-19.536	2.091

- = underskud; + = overskud

Samlet er der underskud i de fire budgetår på 60 mio. kr. Det er noget mindre end udgangspunktet ved opstart af budgetlægningen, hvor der samlet set var underskud på 104 mio. kr. over de fire budgetår.

Siden 1. behandlingen er der både indarbejdet yderligere råderumsforslag, men også udvidelser på driften. Der er udskudt og fremrykket anlægsprojekter og også afsat yderligere et nyt anlægsprojekt. Endelig indeholder budgetforliget også ændringer på finansiering, som primært er ændringer af mere teknisk karakter.

Oversigt over ændringer, siden 1. behandlingen:

I 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Yderligere råderumsforslag	5.735	7.334	7.584	7.584
Nye driftsreduktioner, som ikke er råderumsforslag	8.160	9.660	9.660	9.660
Nye tiltag	-44.300	-38.700	-31.500	-31.500
Ændringer anlæg	20.800	5.430	3.000	-12.000
Finansieringsposter	-789	-1.659	-13.478	-12.476
I alt	-10.394	-17.935	-24.734	-38.732

Overskuddet på den ordinære drift er på 190 mio. kr. i 2024, 185 mio. kr. i 2025 og 2026 samt 192 mio. kr. i 2027. Den økonomiske politik fastlægger, at overskuddet på den ordinære drift skal være på minimum 190 mio. kr.

Bruttoanlægsbudgettet er på mere end det fastsatte minimumsbeløb på 130 mio. kr. i alle budgetårene. Anlægsbudgettet er på 186 mio. kr. i 2024, 212 mio. kr. i 2025, 237 mio. kr. i 2026 og 2220 mio. kr. i 2027.

Kommunens likviditet er på mere end 350 mio. kr. i alle årene, selvom der anvendes en del af kassebeholdningen i budgetforliget. Likviditeten forventes at være på ca. 630 mio. kr. ved udgangen af 2023. Likviditeten forventes at falde til ca. 560 mio. kr. ved udgangen af 2024 med dette budgetforlig.

Reduktion i kommunens nettogæld forventes at være på ca. 186 mio. kr. i denne byrådsperiode (ultimo 2021 til ultimo 2025). Det overholder dermed den økonomiske politik, som fastlægger at gælden skal reduceres med minimum 150 mio. kr.

Alle elementer i den økonomiske politik overholdes i 2024.

Skattesatser

Satsen for indkomstskat fastsættes i 2024 til 25,0 procent, hvilket er uændret i forhold til 2023.

Kirkeskatten fastsættes i 2024 til 0,98 procent, hvilket også er uændret i forhold til 2023.

Grundskyldspromillen fastsættes til 9,8, hvilket er det maksimale som Næstved Kommune må opkræve i 2024. Folketinget har vedtaget en lov, hvor de har omregnet Næstveds hidtidige grundskyldspromille på 25,0 til at skulle være 9,8 ud fra de nye vurderinger. Da loven blev vedtaget, var det forventet, at med en promille på 9,8 ville kommunen få den samme indtægt som hidtil og borgerne også komme til at betale det samme, hvilket med de seneste skøn for grundværdier ikke kommer til at holde stik. Indtægten for Næstved bliver lavere og borgerne får lavere skattebetaling.

Der opkræves fortsat dækningsafgift af offentlige ejendomme. Der må opkræves det samme som i 2023.

Resultatopgørelse 2024-2027

Resultatopgørelsen ser således ud:

i 1.000 kr., 2024-prisniveau	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsindtægter:				
Skat/tilskud udligning	6.271.201	6.588.587	6.921.418	7.271.412
Nettodriftsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)				
Økonomiudvalget	-800.788	-785.358	-784.125	-781.806
Beskæftigelses- og Rekrutteringsudvalget	-1.552.687	-1.594.466	-1.629.836	-1.653.981
Børne- og Uddannelsesudvalget	-1.529.736	-1.536.098	-1.536.759	-1.538.198
Klima, Miljø- og Friluftsturismeudvalget	-19.942	-21.842	-24.480	-26.411
Kultur og Idrætsudvalget	-142.797	-142.315	-142.065	-142.065
Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget	-142.320	-141.400	-142.149	-142.752
Socialudvalget	-1.783.293	-1.798.339	-1.806.170	-1.820.083
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	-108.159	-110.608	-110.147	-110.147
Pris- og lønstigninger	0	-272.084	-560.899	-863.969
Driftsudgifter i alt	-6.079.721	-6.402.510	-6.736.631	-7.079.412
Renter	-1.399	-831	-194	215
Resultat af ordinær drift (strukturel balance)	190.081	185.246	184.593	192.215
Nettoanlægsudgifter ekskl. Ældreboliger og det brugerfinansierede område	-157.527	-138.731	-149.423	-146.930
Resultat af det skattefinansierede område	32.554	46.515	35.170	45.285
Finansiering				
Optagne lån	27.750	11.750	11.750	11.750
Afdrag på lån (langfristet gæld)	-83.876	-75.460	-67.680	-56.163
Øvrige finansforskydninger (indefrysningsordning, ejendomsskatter)	-3.684	1.319	1.319	1.319
Finansiering i alt	-59.810	-62.391	-54.611	-43.094
Samlet balance på det skattefinansierede område	-27.256	-15.876	-19.441	2.191
Resultat af det brugerfinansierede område samt ældreboliger	-86	-91	-95	-100
Balance	-27.343	-15.967	-19.536	2.091

Negative tal er udgifter; positive tal er indtægter.

Indarbejdede råderumsforslag

Der er i alt indarbejdet råderumsforslag for 34,3 mio. kr. i budget 2024-27, når forslagene er fuldt indfaset. Forslagene vedrører både administrative råderumsforslag og generelle råderumsforslag. Kommunerne er i budget 2024 trukket 700 mio. kr. i bloktilskud, fordi regeringen vil have at kommunerne sparer på administration. For Næstved svarer det til 10 mio. kr. Der er således besluttet flere administrative råderumsforslag end hvad vi er trukket i bloktilskud.

Nogle af forslagene var indarbejdet til 1. behandlingen og der er yderligere råderumsforslag i budgetforliget.

Fordeling af de samlede indarbejdede råderumsforslag:

I 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Administrative råderumsforslag	10.936	15.772	15.922	16.072
Generelle råderumsforslag	12.177	16.428	17.630	18.178
Råderumsforslag i alt	23.113	32.200	33.552	34.250

I bilag 3 er de indarbejdede råderumsforslag beskrevet.

Serviceudgifterne

Budgettet til 2. behandlingen indeholder serviceudgifter på 4.184 mio. kr. Det er 5,7 mio. kr. over den tekniske servicramme, som er udmeldt i forbindelse med økonomiforhandlingerne, men det er 4 mio. kr. lavere end det, Næstved senest har meldt ind til Kommunernes Landsforening, som koordinerer, at kommunerne tilsammen overholder servicerammen.

Servicebufferpulje på 22 mio. kr.

Der er afsat en pulje under Økonomiudvalget på 22 mio. kr., som er reserveret til at tilbagebetale en for stor finansiering af beskæftigelsesområdet. Puljen er budgetteret som en serviceudgift. Herved vil den udgøre en såkaldt servicebufferpulje, som kan modsvare et forbrug af overførte overskud fra 2023 til 2024. Når disse overskud anvendes i løbet af 2024, vil det udgøre en overskridelse af kommunens servicramme, som er kommunens oprindelige budget. Det vil servicebufferpuljen kunne modsvare, da puljen er budgetteret som en serviceudgift. Puljen vil ikke blive brugt på serviceudgifter, men uændret blive anvendt til den forventelige tilbagebetaling af for høj finansiering til arbejdsmarkedsområdet. Tilbagebetaling vil ske ved midtvejsreguleringen for 2024.

Derudover er der budgetteret med 6 mio. kr. til at modsvare forbrug af de indefrosne overskud for virksomhederne. Det budgetbeløb virker også som en servicebufferpulje.

Bufferpulje i 2024 på 25 mio. kr.

Der afsættes 25 mio. kr. i bufferpulje i 2024. Puljen afsættes under Økonomiudvalget, og kan anvendes til at dække budgetudfordringer, som udvalgene ikke selv har mulighed for at dække. Udvalgene skal fortsat selv dække budgetudfordringerne, som hidtil. Hvis der opstår en situation, hvor udvalget bliver særligt ramt af uforudsete budgetudfordringer, vil Økonomiudvalget i kunne beslutte at dække en del af udfordringerne. Puljen er kun afsat i 2024, og Økonomiudvalget har derfor kun mulighed for at hjælpe udvalgene med en eventuel delvis dækning af udfordringerne i 2024, men forudsætning om at udvalget selv løser budgetudfordringerne fra 2025. Puljen finansieres af en overførsel fra 2023.

Anvendelse af puljen skal aftales blandt forligspartierne, og evalueres ved udgangen af 2024 af forligspartierne.

Valg mellem selvbudgettering og statsgaranti

Byrådet skal vælge imellem selvbudgettering og statsgaranti for skatter og tilskud. Der skal alene foretages et valg for 2024.

Hvis der budgetteres med statsgaranti, ligger skatte- og tilskudsindtægterne for 2024 fast på det statsgaranterede beløb. Vælges der selvbudgettering, vil indtægterne blive efterreguleret i 2027 efter, hvad borgerne faktisk har tjent i 2024. Efterreguleringen kan både være positiv og negativ. Efterreguleringen afhænger også af, hvad borgerne i hele landet har tjent, idet der også sker en efterregulering af udligningen imellem kommunerne.

Skønnene i bilag 9 om valg mellem statsgaranti eller selvbudgettering bygger på den Økonomiske Redegørelse fra august 2023. Valget for 2024 er særligt svært, idet seneste prognose peger på lavere skatteindtægter ved selvbudgettering fremfor statsgaranti, men til gengæld en gevinst i udligning i 2027, der overstiger skattetabet i 2024 med 46 mio. kr. En eventuel gevinst ved at vælge selvbudgettering skal altså alene bæres oppe af en vækst i landets andre kommuner, som så vil trække udligningsbeløbet til Næstved i vejret. Administrationen anbefaler, at der vælges statsgaranti.

Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering er nærmere beskrevet i bilag 9.

Takster

Taksterne i takstoversigten skal godkendes af byrådet. I takstoversigten er der fortsat nogle takster, som ikke er udfyldt, idet de er afhængige af indeksreguleringer eller andet, som endnu ikke er offentliggjort. Nogle af taksterne vil blive behandlet i særskilte sager. Taksterne fremgår af bilag 10.

Bevillingsniveau

Bevillingsniveauet i Næstved Kommune fastsættes på driften til én bevilling pr. udvalg, afsat som nettobevillinger (udgifter minus indtægter) – dvs. at fagudvalget har kompetencen til at flytte rundt på det afsatte budget indenfor udvalgets ramme.

På anlæg er bevillingsniveauet pr. anlægsprojekt.

Driftsbevillingerne fremgår af bilag 4. Anlægsbevillingerne fremgår af bilag 7 og indholdsmæssige bindinger fremgår af bilag 8.